

TALLATTUA TIETÄ!

Päiväjärjestyksessä on esillä Venäjän vallankumouksen, t.s. sen kolmen ensimmäisen vuoden, arviointi. Proletariaatin lähimpien tehtävien ja taktiikan määrittelemisessä ei voida astua askeltakaan eteenpäin, ellei selitetä poliittisten puolueidemme luokkaluonnetta, ellei oteta huomioon luokkien etuja ja niiden keskinäistä asemaa vallankumouksessamme. Aikomuksemme onkin tässä kirjoituksessa kiinnittää lukijaimme huomiota erääseen sellaiseen huomioonottamisyritykseen.

„Golos Sotsial-Demokrata”¹³ lehden 3. numerossa esiintyvät kirjoituksilla F. Dan ja G. Plehanov — toinen esittää systematisoidun arvioinnin vallankumouksen yhteenvedoista, toinen — yleiset johtopäätöksensä työväenpuolueen taktiikasta. Danin arvio päättyy siihen, että toiveet proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurista eivät voineet osoittautua muuksi kuin illuusioksi. „Proletariaatin uuden laajan vallankumouksellisen esiintymisen mahdollisuus... riippuu huomattavassa määrin porvariston asenteesta”. „Sen (uuden nousun) ensi vaiheissa, — siksi kunnes vallankumouksellisen työväenliikkeen nousu ravistaa liikkeelle kaupunkien pikkuporvariston ja kaupunkilaisvallankumouksen kehitys sytyttää palon maaseudulla, — joutuvat proletariaatti ja porvaristo olemaan poliittisina päävoimina vastustusten”.

On aivan ilmeistä, ettei F. Dan sano loppuun saakka taktillisia johtopäätelmiään tuonlaatuisista „totuuksista”. Hän ei nähtävästi ole iljennyt kirjoittaa loppuun saakka sitä, mikä hänen sanoistaan aivan itsestään juontuu: suositella työväenluokalle kuuluisaa menshevikkien taktiikkaa —

tukea porvaristoa (palauttakaa mieleenne liitot kadettien kanssa; kadettiministeristö-tunnuksen kannattaminen; Plehanovin täysivaltainen Duuma j.n.e.). Mutta Plehanov sen sijaan täydensi Dania päättämällä „Golos Sotsial-Demokrata” lehden 3. numerossa olevan alakertakirjoituksensa sanoilla: „Venäjälle olisi ollut hyväksi, jos venäläiset marxilaiset olisivat vuosina 1905—1906 kyenneet välttämään virheet, joita Marx ja Engels tekivät Saksassa enemmän kuin puoli vuosisataa sitten” (nimittäin: aliarvioimalla silloisen kapitalismin kehityskykyisyyttä ja yliarvioimalla proletariaatin kykenevääisyyttä vallankumoukselliseen tekoon).

Tämä on sanottu selväkin selvemmin. Dan ja Plehanov yrittävät varovasti, nimittämättä asioita suoraan niiden oikeilla nimillä, puolustella menshevististä politiikkaa, joka merkitsee proletariaatin riippuvaisuutta kadeteista. Tarkastelkaamme, miten he „teoreettisesti perustelevat” tätä hankettaan.

Dan järkeilee siten, että „talonpoikaisliike” on riippuvainen siitä, miten „kaupunkien vallankumous kasvaa ja kehittyy sen porvarillisessa ja proletaarisessa uomassa”. Sen tähden „kaupunkien vallankumouksen” nousua seurasi talonpoikaisliikkeen nousu, ja taas sen laskiessa „vallankumouksen nousun taka-alalle työntämät maaseudun sisäiset ristiriidat alkoivat uudelleen kärjistyä” ja „hallituksen agrariipolitiikka, talonpoikaiston hajottamista y.m.s. tarkoittava politiikka, alkoi saavuttaa suhteellista menestystä”. Tästä seuraa esittämämme loppupäätelmä, että uuden nousun ensi vaiheissa tulevat poliittisina päävoimina olemaan proletariaatti ja porvaristo. „Proletariaatin täytyy ja se voi — F. Danin mielestä — hyväksikäyttää tätä tilannetta kehittääkseen vallankumousta sillä tavalla, että se jättää kauaksi jälkeensä vallankumouksen uuden nousun *lähtökohdan* ja johtaa yhteiskunnan täydelliseen demokratisoimiseen agrariikysymyksen radikaalisen (!!) ratkaisun merkeissä (sic! *)”.

On helppo nähdä, että tämä järkeily perustuu kokonaan siihen, ettei *kerta kaikkiaan* käsitetä agrariikysymystä vallankumouksessamme ja että tätä tietämättömyyttä verhotaan peräti kehnosti halpahintaisilla ja tyhjiillä fraaseilla

„täydellisestä demokratisoisemisesta” kysymyksen „ratkaisun” „merkeissä”.

F. Dan luulee, että „toiveet proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurista” riippuvat ja ovat riippuneet narodnikkilaisista ennakkoluuloista, siitä, että on unohdettu maaseudun sisäiset ristiriidat ja talonpoikaisliikkeen individualistinen luonne. Nämä ovat menshevikkien tavallisia ja kaikille jo aikoja sitten tunnettuja katsomuksia. Mutta tuskinpa kukaan on tähän mennessä koskaan asettanut niin selvästi näytteille niiden koko nurinkuruisuutta kuin F. Dan erittelemäsämme kirjoituksessa. Kunnianarvoinen sanomalehtimies oli kyllin ovela osatakseen olla huomaamatta sitä, että *molemmat* agraarikysymyksen „ratkaisut”, jotka hän asettaa vastakkain, vastaavat „talonpoikaisliikkeen individualistista luonnetta”. Tosiaankin, stolypinilainen ratkaisu, joka Danin mielestä on saavuttanut „suhteellista menestystä”, perustuu talonpoikain individualismin pohjalle. Se on epäilemätöntä. Entä toinen ratkaisu, jota F. Dan nimitti „radikaaliseksi” ja „yhteiskunnan täydelliseen demokratisoimiseen” sidotuksi? Näinköhän kunnianarvoinen Dan luulee, että se *ei perustu* talonpoikain individualismin pohjalle?

Siinähan se pulma onkin, että Danilla tyhjä fraasi „yhteiskunnan täydellisestä demokratisoisemisesta agraarikysymyksen radikaalisen ratkaisun merkeissä” verhoaa radikaalista tolkkuttomuutta. Hän *törmää* tiedottomasti kuin sokea agraarikysymyksen kahteen, objektiivisesti mahdolliseen „ratkaisuun”, joiden välillä historia ei ole vielä tehnyt lopullista valintaansa, eikä osaa luoda itselleen selvää ja täsmällistä käsitystä *kummankin* ratkaisun luonteesta sekä kummankin ratkaisun ehdoista.

Minkä vuoksi Stolypinin agraaripolitiikka voi saavuttaa „suhteellista menestystä”? Sen vuoksi, että kapitalistinen kehitys on jo kauan sitten luonut talonpoikaistossamme kaksi toisilleen vihamielistä luokkaa — talonpoikaistorvariston ja talonpoikaisproletariaatin luokat. Onko Stolypinin agraaripolitiikan täydellinen menestys mahdollinen ja mitä se merkitsee? Se on mahdollinen, jos olosuhteet muodostuvat Stolypinille poikkeuksellisen suotuisiksi, ja se merkitsee agraarikysymyksen „ratkaisua” porvarillisella Venäjällä siinä mielessä, että *lopullisesti* (proletaariseen vallankumoukseen saakka) vakiintuu *kaiken* maan, sekä tilanherrain että talonpoikain maan, yksityisomistus. Tämä on *preussi-*

laistyypinen „ratkaisu”, mikä todella turvaa Venäjän kapitalistisen kehityksen, mutta sen äärettömän hitaan kehityksen, antaen vallan pitkäksi aikaa junkkerille, se on proletariaatille ja talonpoikaistolle tuhat kertaa tuskallisempi kuin toinen objektiivisesti mahdollinen „agraarikysymyksen ratkaisu”, joka samoin on kapitalistinen.

Sen paremmin asiaa ajattelematta Dan on nimittänyt tätä toista ratkaisua „radikaaliseksi”. Arvoton sana, eikä siinä ole ajatusta hitusenkaan vertaa. Stolypinilainen ratkaisu on myös sangen radikaalinen, sillä se murskaa radikaalisesti vanhan yhteisön ja Venäjän vanhan agraarijärjestelmän. Todellinen ero, jonka puolesta agraarikysymyksen *talonpoikainen* ratkaisu Venäjän porvarillisessa vallankumouksessa eroaa sen *stolypinilais-kadettilaisesta* ratkaisusta, on se, että edellinen hävittää ehdottomasti maan tilanherraisen yksityisomistuksen ja hyvin todennäköisesti myös talonpoikaisen maanomistuksen (toistaiseksi emme kajoa tähän talonpoikain osuusmaita koskevaan osakysymykseen, sillä Danin koko järkeily on väärä jopa meidän nykyisen, „kunnallistamista” tarkoittavan agraariohjelmamme näkökannalta).

Nyt herää kysymys, onko tämä toinen ratkaisu objektiivisesti todella mahdollinen? Epäilemättä on. Siitä kaikki asioita ajattelevat marxilaiset ovat samaa mieltä, sillä *muussa tapauksessa* se kannatus, jota proletariaatti osoittaa pienomistajille näiden pyrkiessä suuromaisuuden konfiskointiin, olisi taantumuksellista huijausta. Missään muussa kapitalistisessa maassa yksikään marxilainen ei kirjoita ohjelmaa, jossa kannatetaan *talonpoikaista* suuren maanomaisuuden konfiskointipyrkimystä. Venäjällä sekä bolshevikit että menshevikit ovat yhtä mieltä tällaisen kannattamisen tarpeellisuudesta. Miksi? Siksi, että *objektiivisesti* Venäjän suhteen on mahdollinen *toinen* kapitalistisen agraarikehityksen tie, ei „preussilainen”, vaan „amerikkalainen”, ei tilanherramais-porvarillinen (eli junkkeritalouksien), vaan talonpoikais-porvarillinen tie.

Stolypin ja kadetit, itsevaltiut ja porvaristo, Nikolai toinen ja Pjotr Struve ovat kaikki samaa mieltä siitä, että Venäjän ränsistynyt agraarijärjestelmä on kapitalistisesti „puhdistettava” säilyttämällä tilanherrain maanomistus. Heidän mielipiteensä eroavat vain siinä, miten se voidaan parhaiten säilyttää ja missä määrin se on säilytettävä.

Työläiset ja talonpojat, sosialidemokraatit ja narodnikit (trudovikit, kansansosialistit, muun muassa myös eserrät) ovat kaikki samaa mieltä siitä, että Venäjän ränsistynyt agraarijärjestelmä on *kapitalistisesti* „puhdistettava” hävittämällä väkivaltaisesti tilanherrain maanomistus. He eroavat toisistaan siinä, että sosialidemokraatit käsittävät jokaisen, kaikkein radikaalisimmankin agraarivallankumouksen, sekä kunnallistamisen, kansallistamisen, sosialisoinnin että maiden jakamisen, olevan nykyisessä yhteiskunnassa luonteeltaan kapitalistista, mutta narodnikit eivät sitä käsitä, vaan he värittävät taisteluaan, jota he käyvät talonpoikais-porvarillisen agraarikehityksen puolesta tilanherramais-porvarillista kehitystä vastaan, poroporvarillis-utopistisilla fraaseilla tasasuhtaisuudesta.

F. Danin koko sekaannus ja tolkuttomuus johtuu siitä, ettei hän ole radikaalisesti lainkaan ymmärtänyt Venäjän porvarillisen vallankumouksen taloudellista perustaa. Niiden erimielisyyksien takaa, joita Venäjällä on marxilaisen ja pikkuporvarillisen sosialismin välillä kysymyksessä, joka koskee talonpoikain nykyisessä vallankumouksessa maasta käymän taistelun taloudellista sisältöä ja merkitystä, hän „ei ole huomannut” reaalisten yhteiskuntavoimien taistelua objektiivisesti mahdollisen kapitalistisen agraarikehityksen toisen tai toisen tien puolesta. Ja tätä täydellistä tietämättömyyttään hän on verhonnut fraaseilla Stolypinin „suhteellisesta menestyksestä” ja „yhteiskunnan täydellisestä demokratisoimisesta agraarikysymyksen radikaalisen ratkaisun merkeissä”.

Todellisuudessa agraarikysymyksen laita Venäjällä on nyt näin: Stolypinin politiikan menestystä varten on monet pitkät vuodet väkivaltaisesti alistettava ja tuhottava joukottain talonpoikia, jotka eivät halua kuolla nälkään eikä joutua hädetyiksi kylistään. Historia tuntee esimerkkejä, jolloin tällaisella politiikalla on ollut *menestystä*. Olisi tyhjää ja typerää demokraattista fraasailua, jos sanoisimme, että Venäjällä tällaisen politiikan menestys „ei ole mahdollista”. Se on mahdollista! Mutta meidän tehtävänämme on näyttää selvästi kansalle, miten kalliilla hinnalla tuollainen menestys ostetaan, ja taistella kaikin voimin kapitalistisen agraarikehityksen toisen, lyhyemmän ja nopeamman, talonpoikaisvallankumouksen *kautta* käyvän tien puolesta. Talonpoikaisvallankumous proletariaatin johdolla on kapitalisti-

nessa maassa vaikea, tavattoman vaikea, mutta se on mahdollinen, ja sen puolesta on taisteltava. Kolme vallankumousvuotta ei ole opettanut meille ja koko kansalle ainoastaan sitä, että vallankumouksen puolesta on taisteltava, vaan myös sen, miten on taisteltava. Mitkään menševikkien „viekkauudet” kadettien tukemisen politiikkaan lähentymiseksi eivät häivyttä pois näitä vallankumouksen opetuksia työläisten tietoisuudesta.

Edelleen. Mitä tapahtuu, jos joukkojen taistelusta huolimatta Stolypinin politiikka tulee olemaan riittävän pitkäaikaista turvataksaan menestyksen „preussilaiselle” tielle? silloin Venäjän agraarijärjestelmä muuttuu täysin porvarilliseksi, suurtalonpojat kahmivat itselleen melkein kaiken osuusmaan, maanviljelys tulee kapitalistiseksi ja kaikkinaisen agraarikysymyksen „ratkaisu”, niin radikaalinen kuin epäradikaalinenkin, käy *kapitalismin* vallitessa mahdottomaksi. Silloin rehelliset marxilaiset heittävät suoraan ja avoimesti syrjään yleensä koko „agraariohjelman” ja sanovat joukoille: työläiset ovat tehneet kaiken voitavansa turvataksaan Venäjälle amerikkalaisen kapitalismin eikä junkkerikapitalismia. Nyt työläiset kutsuvat teitä proletariaatin yhteiskunnalliseen vallankumoukseen, sillä sen *jälkeen*, kun agraarikysymys „on ratkaistu” stolyprinilaisessa hengessä, *ei voi olla mitään muuta* vallankumousta, joka kykenisi vakavasti muuttamaan talonpoikaisjoukkojen taloudellisia elinehtoja.

Näin on asianlaita kysymyksessä porvarillisen ja sosialistisen vallankumouksen välisistä suhteista Venäjällä, kysymyksessä, jonka Dan on erittäin pahasti sotkenut venäjänkielisen artikkelinsa saksankielisessä asussa („*Neue Zeit*”¹⁴ № 27).

Porvarilliset vallankumoukset ovat Venäjällä mahdollisia, jopa kiertämättömiäkin myös stolyprinilais-kadettilaisen agraarikehityksen pohjalla. Mutta *sellaisissa* vallankumouksissa, enempää kuin vuosien 1830 ja 1848 Ranskan vallankumouksissakaan, ei voi olla edes puhetta „yhteiskunnan täydellisestä demokratisoimisesta agraarikysymyksen radikaalisen ratkaisun merkeissä”. Tahi oikeammin: vain poroporvarilliset *quasi* *-socialistit tulevat tällaisissa vallankumouksissa vielä lörpöttelemään agraarikysymyksen

„ratkaisusta” (erittäinkin „radikaalisesta” ratkaisusta), kun se kapitalistisesti vakiintuneessa maassa on jo ratkaistu.

Mutta Venäjällä kapitalistiset agraariolot eivät ole vielä läheskään vakiintuneet. Se on selvä muillekin eikä vain meille, sekä menshevikeille että bolshevikeille, ei vain sille väelle, joka on myötätuntoista vallankumoukselle ja toivoo sen uutta nousua,— se on selvä jopa sellaisillekin johdonmukaisille, tietoisille, avomielisille ja rohkeille vallankumouksen vihollisille ja mustasotnialaisen itsevaltiuden ystäville kuin hra Pjotr Struvelle. Kun hän „huutamalla huutaa”, että me tarvitsemmekin Bismarckin, että taantumus on muutettava ylhäältäkäsin tapahtuvaksi vallankumoukseksi, niin näin käy juuri sen takia, että Struve *ei* näe meillä olevan Bismarckia eikä ylhäältäkäsin tapahtuvaa vallankumousta. Struve näkee, että vankkaa, tilanherramaisporvarillista knechtien Venäjää ei voida luoda yksistään stolypinilaisella taantumuksella eikä tuhannella hirsipuulla. Tarvitaan jotain muuta, jotain sen tapaista kuin on historiallisten kansallistehtävien ratkaisu (vaikkapa bismarckilaiseen tapaan), Saksan yhdistäminen, yleisen äänioikeuden voimaansaattaminen. Mutta Stolypin joutuu yhdistämään vain Dumbadzen ja Riian museon sankarit! ¹⁵ *Joudutaan* kumoamaan jopa vuoden 1905 joulukuun 11 päivän lailla ¹⁶ säädetty witteläinenkin vaalilaki! Agraaripolitiikan danilaiseen „suhteelliseen menestykseen” tyytyväisten talonpoikain asemesta Stolypin joutuu kuulemaan jopa kolmannenkin Duuman talonpojilta „trudovikkilaisia” vaatimuksia!

Kuinka Pjotr Struve voisi olla „huutamatta”, vaikeromatta ja itkemättä nähdessään selvästi, että meillä *ei synny*, ei vieläkään synny säännösteltyä, vaatimatonta, maltillista ja säntillistä, typistettyä ja kestäväää „perustuslakia”?

Struve tietää hyvin, minne hän kulkee. Mutta F. Dan ei ole mitään oppinut eikä mitään unohtanut kolmen vallankumousvuoden aikana. Hän vetää yhä vieläkin kuin sokea proletariaattia herrojen Struvein siipien suojaan. Hän mutisee yhä vieläkin niitä samoja taantumuksellisia menshevistisiä puheita siitä, että proletariaatti ja porvaristo voivat meillä muka olla „poliittisina päävoimina”... ketä vastaan, arvon herra? Gutshkoviako vastaan? monarkiaako vastaan?

F. Danin saksankielinen kirjoitus osoittaa, miten pitkälle hän tällöin menee liberaalien uskomattomassa kaunistelussa. Hän ei häpeä kertoa saksalaiselle lukijakunnalle jopa sellaistakin, että kaupunkien pikkuporvaristo valitsi III Duumaan „edistyksellisiä valitsijamiehiä” (s.o. kadetteja), mutta talonpojat muka valitsivat 40% taantumuksellisia valitsijamiehiä! Eläköön „edistysmieliset” Miljukovit ja Struвет, jotka aplodeeraavat Stolypinille! Eläköön Danien ja Miljukovien liitto „taantumuksellisia” talonpoikia vastaan, jotka kolmannessa Duumassa esiintyvät trudovikkilaisessa hengessä!

Ja Plehanov väärentää Engelsiä näiden samojen taantumuksellisten menshevististen teoriain eduksi. Engels sanoi, että Marxin taktiikka vuonna 1848 oli *oikea*, että se ja ainoastaan se todella antoi proletariaatille oikeita, vankkoja ja unohtumattomia opetuksia. Engels sanoi, että vaikka tämä taktiikka oli ainoa oikea, se siitä *huolimatta* epäonnistui, epäonnistui sen vuoksi, että proletariaatti ei ollut riittävän valmentunutta eikä kapitalismi kyllin kehittyntä¹⁷. Mutta Plehanov, aivan kuin Engelsiä pilkatakseen, aivan kuin Bernsteinejä ja Streltsoveja¹⁸ hauskuuttaakseen, tulkitsee Engelsiä siten, että tämä muka „katui” Marxin taktiikkaa! että hän muka myöhemmin tunnusti sen virheeliseksi ja katsoi saksalaisten kadettien tukemisen taktiikan muka paremmaksi!

Ehkäpä G. Plehanov huomenna sanoo meille, että Engelsillä oli kapinoista vuonna 1849 sellainen mielipide, että „ei olisi pitänyt tarttua aseisiin”?

Marx ja Engels opettivat proletariaatille vallankumouksellista taktiikkaa, taktiikkaa, jonka avulla taistelu kehitetään korkeimpiin muotoihinsa, taktiikkaa, joka vie talonpoikaiston proletariaatin mukana eikä proletariaattia liberaalisten kavaltajain mukana.

„Proletari” № 29,
huhtikuun 16 (29) pnä 1908

Julkaistaan „Proletari” lehden
tekstiin mukaan